

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 16C/47/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2116215145
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 12. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ing. Mária Košťálová
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2021:2116215145.11

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trnava sudkyňou JUDr. Máriou Košťálovou v právnej veci sporu žalobcu: Bytové družstvo so sídlom v Trnave, IČO: 00 175 480, so sídlom Beethovenova 26, 917 01 Trnava, zastúpený: UNITED LAWYERS, advokátska kancelária, s.r.o., so sídlom Mliekarenská 2, Bratislava, IČO: 36 662 291, proti žalovanému: Prima banka Slovensko, a.s., IČO: 31575951, Hodžova 119, 010 11 Žilina, zastúpený SEDLAČKO & PARTNERS, s.r.o., so sídlom Štefánikova 8, Bratislava, IČO: 36 853 186, o vydanie bezdôvodného obohatenia, t a k t o

rozhodol:

I. Súd žalobu zamietá.

II. Žalovaný má voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania, vrátane trov odvolacieho konania, v rozsahu 100%.

odôvodnenie:

1. Vlastníci bytov a nebytových priestorov v bytovom dome súp.č. XXXX, k.ú. T. ako žalobcovia 1-102 (ďalej aj „žalobcovia“) sa žalobou doručenou súdu dňa 30.06.2016 domáhali vydania rozhodnutia, ktorým by súd zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcom spoločne a nerozdielne sumu 5.166,51 eur s úrokmi z omeškania 5% ročne zo sumy 5.166,51 eur od 24.06.2016 do zaplatenia a náhrady trov konania. Svoju žalobu odôvodnili tým, že dňa 19.10.2006 uzavreli so žalovaným Zmluvu o terminovanom úvere (ďalej len „Zmluva“) s dohodnutými podmienkami - druh úrokovej sadzby: revizibilná, základná úroková sadzba je hodnota 6 mesačného BRIBOR, úrokové rozpätie je 1,0% p.a., celková revizibilná úroková sadzba je hodnota 6 mesačného BRIBOR + úrokové rozpätie 1,0% p.a. Žalovaný dňa 08.06.2011 adresoval žalobcom Oznámenie o zvýšení úrokového rozpätia, v ktorom informoval žalobcov, že v súlade s bodom 5.5 Zmluvy sa mení dňom 01.07.2011 úrokové rozpätie na 2,5% p.a. Žalovaný toto svoje oznámenie zaslal žalobcom bez akéhokoľvek odôvodnenia. Dňa 27.01.2016 odoslali žalobcovia Sťažnosť na postup a žiadosť o preskúmanie postupu žalovaného pri výkone bankových činností adresovanú Národnej banke Slovenska (ďalej len „NBS“), v ktorej žiadali preskúmať postup žalovaného spočívajúcu v zmene úrokovej sadzby na základe bodu 5.5 Zmluvy. Dňa 02.05.2016 doručila NBS právnenému zástupcovi žalobcov stanovisko, s ktorým sa žalobcovia v plnom rozsahu stotožňujú a majú za to, že postup žalovaného, ktorým zmenil úrokovú sadzbu v dôsledku údajnej zmeny miery rizika klienta, je v rozpore s právnymi predpismi. Ustanovenie ods. 5.5. a 12.1.1.1. spotrebiteľskej zmluvy predstavujú neprijateľné podmienky, preto sú neplatné. Žalobcovia poukazovali na rozhodnutia súdov v spotrebiteľských veciach. V súvislosti s čl. 5.5. zmluvy, na základe ktorého žalovaný zmenil žalobcom úrokovú sadzbu v dôsledku zmeny miery rizika klienta, žalobcovia poukazovali na konanie vedené Krajským súdom v Žiline pod sp.zn. 7Co/563/2015. Žalovaný sa zvýšením úrokovej sadzby z 1,0% na 2,5% p.a. od 01.07.2011 bezdôvodne obohatil o rozdiel, ktorý by žalobcovia zaplatili na úrokoch bez zvýšenia úrokového rozpätia, t.j. sumou 1.098,84 eur a sumou, ktorú žalobcovia skutočne zaplatili po jej zvýšení, t.j. sumou 6.265,35 eur do 15.06.2016. Žalovaný sa bezdôvodne obohatil o rozdiel

vo výške 5.166,51 eur. Žalobcovia majú za to, že žalovaný získal majetkový prospech bez právneho dôvodu resp. je plnením z neplatného právneho úkonu, preto je povinný predmet bezdôvodného obohatenia vydať. Žalobcovia písomnou výzvou zo dňa 15.06.2016 vyzvali žalovaného na vydanie bezdôvodného obohatenia, žalovaný bezdôvodné obohatenie v stanovenej lehote nevydal, preto je odo dňa nasledujúceho, teda od 24.06.2016, povinný zaplatiť aj úrok z omeškania vo výške 5% ročne. Žalobcovia k žalobe pripojili predžalobnú upomienku, obchodné podmienky žalovaného, sťažnosť na postup a žiadosť o preskúmanie postupu adresovanú NBS, odpoveď NBS na žiadosť o preskúmanie postupu, oznámenie o zvýšení úrokového rozpätia, Zmluvu o termínovanom úvere, výpis z LV č. XXXX.

2. K žalobe sa vyjadril žalovaný, ktorý uviedol, že namieta miestnu príslušnosť tunajšieho súdu, nakoľko prejednávany prípad nie je sporom zo spotrebiteľskej zmluvy s prihladnutím na účel právnej úpravy ochrany spotrebiteľa a obsah úverového vzťahu. Zmluvu o úvere na strane dlžníka uzavrel subjekt, ktorý nemá postavenie spotrebiteľa, a to správca, ktorý sa špecializuje na správu bytových domov. Vlastníci bytov teda neboli pri uzatváraní zmluvy slabšou stranou, ktorá má byť chránená pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami. Ak je v rámci kontraktačného procesu spotrebiteľ ex lege zastúpený profesionálom, disponujúcim odbornou spôsobilosťou a kvalifikovaným statusom, stráca ochranný mechanizmus svoje opodstatnenie. Správca bytového domu je povinný konať s odbornou starostlivosťou. Zmluvné podmienky môže plniť iba správca, ako zákonný zástupca vlastníkov bytov. Správca bytového domu je povinný dojednať v prospech vlastníkov najvýhodnejšie možné podmienky, aké sa dajú v čase a mieste objednania týchto tovarov a služieb dohodnúť. V opačnom prípade zodpovedá vlastníkom za škodu, ktorú im takouto činnosťou spôsobil. Žalovaný poukazoval na nedostatok splnomocnenia na zastupovanie v konaní, keďže žalobcami sú vlastníci bytov, ktorí prostredníctvom správcu udelili splnomocnenie správcovi a ten splnomocnil advokáta na zastupovanie v konaní. Žalovaný má za to, že je nevyhnutné, aby každý zo žalobcov udelil advokátovi riadne splnomocnenie na zastupovanie v konaní. Žalovaný namieta aj nedostatok právomoci súdu SR, keďže žalovaný ponúkol správcovi v čl. 15 zmluvy o úvere neodvolateľný návrh na uzavretie rozhodcovskej zmluvy a správca tento návrh prijal, keďže políčko v rozhodcovskej zmluve neoznačil. K veci samej žalovaný uviedol, že nejde o spor zo spotrebiteľskej zmluvy, z ktorého dôvodu neprináleží súdu skúmať ani vysloviť eventuálnu neprijateľnosť dojednaných zmluvných podmienok. Peňažný nárok žalobcov vychádza z domnelého porušenia vybraných zmluvných ustanovení, ktoré nemožno posudzovať podľa predpisov upravujúcich poskytovanie spotrebiteľského úveru. Stanovisko NBS preto považuje za irelevantné a nemožno naň prihliadať. Žalovaný vzniesol námietku premlčania. Žalovaný oznámil správcovi, že v súlade so zmluvou o úvere sa s účinnosťou od 01.07.2011 mení úrokové rozpätie na 2,5% p.a. a celková úroková sadzba tak bude predstavovať hodnotu 6 mesačný EURIBOR + 2,5% p.a. Nárok na zaplatenie peňažnej sumy zodpovedajúcej rozdielu, ktorý by žalobcovia zaplatili na úrokoch bez zvýšenia úrokového rozpätia a sumou, ktorú žalobcovia žalovanému skutočne zaplatili po jej zvýšení, inkasovanej žalovaným v období od 01.07.2011 do 15.06.2014, označenej žalobcami ako bezdôvodné obohatenie, je nedôvodný a premlčaný, keď žaloba bola súdu doručená dňa 30.06.2016, t.j. po uplynutí subjektívnej dvojiročnej lehoty na vydanie plnenia. Žalovaný pristúpil k zmene úrokovej sadzby na základe legitímneho právneho dôvodu, v súlade s čl. 5 ods. 5.5. zmluvy o úvere. Žalovaným určená úroková sadzba bola v celom rozsahu primeraná aktuálnemu stavu na trhu a porovnateľná s inými úrokovými sadzbami ponúkanými v rovnakom segmente úverových produktov inými bankovými subjektami. Zmena úrokovej sadzby nebola vykonaná svojvoľne, žalovaný mal na takúto zmenu legitímny nárok pri zmene miery rizika klienta, ku ktorej došiel v rámci interného prehodnotenia komplexných ukazovateľov návratnosti úveru. O tejto zmene žalovaný správcu informoval. V prípade sporu o skutočnom obsahu ustanovenia je nevyhnutné interpretovať dotknutý článok zmluvy o úvere v súlade so všeobecne akceptovanými výkladovými pravidlami. Žalovaný poukázal na § 35 ods. 2 OZ a § 37 ods. 1 OZ a pravidlá výkladu právnych úkonov. Na základe interpretačných pravidiel možno uzavrieť, že zo znenia čl. 5 ods. 5.5. zmluvy o úvere vyplýva, že žalovaný je oprávnený jednostranne zmeniť úrokovú sadzbu, ak dôjde k zmene miery rizika klienta. Zmluva *expressis verbis* nedefinuje pojem „zmena miery rizika klienta“, demonštratívne uvádza, že môže súvisieť so zmenou rizikovej váhy klienta. Pojem miera rizika klienta je potrebné interpretovať v zmysle normatívnej regulácie činností bankových subjektov, ako aj v zmysle bankovej praxe. V rámci internej politiky bankových inštitúcií existujú metódy zisťovania miery rizika klienta, a to na začiatku právneho vzťahu, ako aj počas jeho trvania. Banky sú povinné pri výkone svojej činnosti postupovať obozretné, vykonávať obchody spôsobom, ktorý zohľadňuje riziká. Konkrétne metódy posudzovania rizík klienta predstavujú obchodné tajomstvo, ktoré banka z dôvodu zachovania kompetitívnej výhody na trhu nezverejňuje. Záverom

žalovaný navrhol, aby súd konanie pre nedostatok právomoci zastavil, resp. vec postúpil Okresnému súdu Žilina, resp. žalobu zamietol a žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania.

3. Krajský súd v Žiline po postúpení veci Okresnému súdu Žilina, ktorý s postúpením nesúhlasil uznesením č.k. 10NcC/9/2017-94 rozhodol, že na prejednanie je miestne príslušný tunajší súd.

4. V replike žalobcovia poukazovali na uznesenie Krajského súdu v Žiline sp.zn. 10NcC/9/2017 zo dňa 20.04.2017, ktorý podľa tvrdení žalobcov jasne uviedol, že žalobcovia majú v konaní postavenie spotrebiteľov bez ohľadu na zákonné zastúpenie pri uskutočnených záväzkoch. Žalobcovia ako fyzické osoby nemajú oprávnenie uzatvárať z titulu vlastníkov bytov a nebytových priestorov zmluvy o úvere. Žalobcovia poukázali na § 24a zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch (ďalej len „ZoSÚ“), ktorý priznáva vlastníkom bytov a nebytových priestorov v bytových domoch osobitnú právnu ochranu a považuje ich za spotrebiteľov, rovnako na § 2 ZoSÚ. Uvedené potvrdila vo svojom vyjadrení aj NBS, ktorá uviedla, že zastúpenie vlastníka bytu naplňujúceho zákonnú definíciu spotrebiteľa nemôže zbaviť spotrebiteľskej ochrany. Vzhľadom na rozsah uzatvorenej zmluvy, predmet podnikania žalovaného, s poukazom na § 52 ods. 3 OZ žalovaný spĺňa definíciu dodávateľa a v danom spore vystupuje žalovaný ako dodávateľ vo vzťahu k spotrebiteľom. Žalobcovia poukázali na rozsudok Krajského súdu v Žiline sp.zn. 7Co/563/2015, ktorý uznal konanie žalovaného v rozpore s platným právnym poriadkom. K nedostatku splnomocnenia žalobcovia poukázali na § 8b a nasl. zákona č. 182/1993 Z.z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov (ďalej len „BytZ“), z ktorého vyplýva, že správca vykonáva správu domu samostatne, v mene vlastníkov a na ich účet a zastupuje ich v konaní pred súdom. Aktívne vecne legitimovaným subjektom sú vlastníci bytov a nebytových priestorov (ďalej len „NP“), nakoľko správca v zmysle zákona nemá priznanú legitimitáciu na zastupovanie vlastníkov vo vlastnom mene, ale len v mene všetkých vlastníkov bytov a NP. Vlastníci splnomocňujú správcu aj na základe zmluvy aj na takýto typ konania. K rozhodcovskej doložke žalobcovia uviedli, že v čase uzatvárania úverovej zmluvy v Slovenskej republike neexistoval žiadny rozhodcovský súd s názvom „Stály rozhodcovský súd Asociácie bánk“. Znenie rozhodcovskej doložky je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, ktorá je neplatná. K námietke premlčania žalobcovia uviedli, že až doručením stanoviska NBS zo dňa 28.04.2016 dozvedeli, že žalovaný sa na ich úkor bezdôvodne obohacuje. Ak by súd uznal námietku premlčania žalovaného, došlo by k rozporu s dobrými mravmi, pretože vedomosť žalobcov o vzniknutej škode bola preukázaná dňom 28.04.2016, a to až zo stanoviska NBS. Poukázali na rozhodnutie Krajského súdu v Žiline sp.zn. 7Co/563/2015, účastníkom konania, a teda neúspešnou stranou, bol práve žalovaný. Predmetom konania nie je sporná neurčitosť, vážnosť alebo zrozumiteľnosť dotknutého článku, ale neprijateľnosť zmluvnej podmienky, na základe ktorej sa žalovaný bezdôvodne obohatil. Tvrdenia žalovaného týkajúce sa výkladu právnych úkonov nemajú súvislosť s predmetným konaním. Žalobcovia pripojili k podaniu zmluvu o výkone správy, rozsudok Krajského súdu v Žiline sp.zn. 7Co/563/2015, výpis zo zoznamu stálych rozhodcovských súdov, judikatúru súdov.

5. Žalobcovia podaním zo dňa 22.06.2018 navrhli zmenu žaloby v dôsledku narastania výšky bezdôvodného obohatenia tak, že žalobcovia sa domáhajú zaplatenia sumy 5.180,45 eur s úrokom z omeškania 5% p.a. zo sumy 5.166,51 eur od 24.06.105 do zaplatenia a zo sumy 13,94 eur odo dňa nasledujúceho po podaní návrhu na zmenu žaloby na súd do zaplatenia na účet fondu prevádzky údržby a opráv bytového domu.

6. Súd uznesením zo dňa 26.07.2018 konanie zastavil pre nedostatok splnomocnenia. Žalobcovia podaním zo dňa 19.12.2018 navrhli zmenu účastníkov konania v dôsledku zmeny právnej úpravy - novelizácie BytZ tak, že z konania vystupujú aktuálni žalobcovia a na ich miesto vstupuje Bytové družstvo so sídlom v Trnave. Krajský súd v Trnave uznesením zo dňa 24.06.2019 vyhovel návrhu žalobcov na zmenu účastníkov konania tak, aby na ich miesto vstúpil súčasný žalobca a zrušil uznesenie súdu prvej inštancie a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Krajský súd v odôvodnení rozhodnutia uviedol, že súdu bolo predložené riadne splnomocnenie, ktoré ako splnomocniteľ účinne vystavil zákonný zástupca žalobcov - správca bytového domu.

7. V priebehu konania sa vyjadril žalovaný, ktorý uviedol, že v súčasnosti nie je aktuálna argumentácia strán proti rozhodcovskej doložke, keďže rozhodcovský súd, ktorý mal spor rozhodovať, s účinnosťou od 01.01.2019 zanikol. Zmenou žalobcov, ku ktorej došlo uznesením Krajského súdu v Trnave sa zmenili aj okolnosti týkajúce sa spotrebiteľského prvku. Aktuálne je spor vedený medzi žalobcom - správcou, ktorý pri uzatváraní zmluvy o úvere a v tomto spore koná pri výkone svojej podnikateľskej činnosti

a žalovaným - bankou. Predmetom sporu je výklad čl. 5.5 zmluvy o úvere, preukázateľne uzavretej medzi dvoma podnikateľmi konajúcimi pri výkone ich podnikateľskej činnosti. Pri skúmaní platnosti a určítosti zmluvy by mal súd preferovať výklad v prospech jej platnosti. Správca nepochybne nemá postavenie spotrebiteľa. Je povinný dojednať v prospech vlastníkov bytov a nebytových priestorov v dome najvýhodnejšie možné podmienky, v opačnom prípade zodpovedá za škodu a je pre tento prípad aj povinne poistený. Banka ex lege vykonáva svoje práva a plní svoje povinnosti výlučne správcovi. Žalovaný poukázal na pravidlá výkladu podľa Obchodného zákonníka. Zmluva o úvere obsahuje aj čl. 5.7 umožňujúci v prípade nesúhlasu správcu so zvýšeným úrokovým rozpätím 1x za kalendárny rok požiadať banku o prehodnotenie miery rizika. K tomuto úkonu správca nepristúpil, namiesto toho špekulatívne žaluje vydanie bezdôvodného obohatenia. Žalobcovia vedia o zvýšení úrokového rozpätia od 01.07.2011. Podľa knihy odoslanej pošty žalovaný odoslal oznámenie správcovi dňa 08.06.2011. Žalobcovia v žalobe nerozporujú, že by im oznámenie bolo doručené pred zvýšením úrokového rozpätia ani že by sa o ňom dozvedeli až po 01.07.2011 inak. V súlade s § 151 ods. 1 CSP tak žalovaný považuje za nespornú skutočnosť, že správca vie o zvýšení úrokového rozpätia od 01.07.2011. Strany si pri podpise a následnom plnení zmluvy o úvere boli vedomé práva žalovaného zvýšiť úrokové rozpätie. Ustanovenie o zvýšení úrokového rozpätia nemôže obsahovať presné pravidlá pre zmenu ratingu, keďže tieto vyhodnocuje úverový výbor na základe podmienok na bankovom trhu a jeho podrobný výpočet nie je možné vopred definovať, obzvlášť ak ide o zmluvu na 10 a viac rokov. Z toho dôvodu je nevyhnutná aj čiastočná všeobecnosť ustanovenia, keďže kritériá na určenie ratingu sa môžu postupne meniť. V nadväznosti na absenciu spotrebiteľského prvku je nutné považovať zmluvu o úvere za obchodný záväzkový vzťah, v ktorom nemožno určovať neprijateľné zmluvné podmienky. K premlčaniu žalovaný uviedol, že rozporuje tvrdenie žalobcu, že by sa na úkor žalovaného bezdôvodne úmyselne obohacoval, keďže postupoval v zmysle čl. 5.5 zmluvy o úvere. Žalovaný predložil ako dôkazy zápisnicu z pojednávania na tunajšom súde, sp.zn. 11C/51/2017 zo dňa 04.02.2020 a z pojednávania vo veci sp.zn. 11C/33/2017 zo dňa 09.07.2020 (v obdobných veciach), v ktorých boli vypočutí ako svedkovia X.. F. V., X.. K. A., X.. Q. D. a X.. N. J.. Svedok X.. F. V. ako bývalý zamestnanec žalobcu potvrdil, že správca o obsahu zmluvy rokoval, mohol ju meniť a pripomienkovať, v čase uzavretia zmluvy nepovažoval žiadne ustanovenie za neurčité a vedel o zvýšení úrokového rozpätia od roku 2011. Svedok X.. N. J. pri svojej výpovedi potvrdil, že oznámeniu o zvýšení úrokového rozpätia predchádzalo osobné rokovanie v banke, kde bol dôvod žalobcovi vysvetlený, aj to, že ho zaslal poštou žalobcovi. Žalovaný tiež predložil súdu list správcu z 26.05.2014 a list žalovaného z 24.06.2014. V liste zo dňa 26.05.2014 správca (po zmene štatutárov) žiada vysvetlenie zmeny úrokovej sadzby pri jednom z úverov. Listom zo dňa 24.06.2014 žalovaný vysvetlil dôvod zvýšenia úrokového rozpätia, a to nepredloženie dokumentov na určenie ratingu klienta. Žalovaný priložil aj dodatok č. 2 k zmluve o termínovanom úvere (s iným č. zmluvy), knihu odoslanej pošty, súvisiacu judikatúru, vyššie opísané zápisnice z pojednávania, listina označená ako Zmena úrokovej sadzby zo dňa 26.05.2014 (týkajúce sa iného č. zmluvy), odpoveď žalovaného na žiadosť zo dňa 24.06.2014.

8. Žalobca počas konania doplnil svoje vyjadrenia, poukázal na uznesenie Ústavného súdu SR, I. ÚS 428/2019-12, rozporoval tvrdenie, že vlastníci bytov nevstúpili do rokovaní a samostatne voči žalovanému nevykonávajú žiadne práva a povinnosti. Vlastníci bytov sú dlžníci, splácajú úver a sú nositeľmi všetkých hmotnoprávných povinností. Žalobca poukázal na výkladové pravidlá, po použití ktorých dospel k záveru, že ust. čl. 5.5 je neurčité a je potrebné ho vykladať v prospech spotrebiteľa. V zmluve sa nachádza možnosť zvýšiť úrokovú sadzbu a nie zvýšiť úrokové rozpätie. Hromadné oznámenie bolo podľa informácií získaných od svedkov X.. J. a dorábané neskôr v roku 2014, keď p. A. začal zisťovať okolnosti zvýšenia úrokového rozpätia. Námietku premlčania považuje v rozpore s dobrými mravmi, keď žalovaný koná úmyselne od začiatku, keď dojednal v zmluve neprijateľné podmienky a následne ich aplikoval a aplikuje do dnešného dňa. Žalobca predložil súdu zápisnice z pojednávania: sp.zn. 11C/51/2017 zo dňa 04.08.2020 a dňa 04.02.2020, sp.zn. 11C/33/2017 zo dňa 09.07.2020 a dňa 28.01.2020, sp. zn. 11C/21/2017 zo dňa 28.07.2020 a 12.12.2019, sp.zn. 11C/25/2017 zo dňa 21.01.2020, sp. zn. 22Csp/86/2019 zo dňa 30.01.2019, sp.zn. 11Csp/134/2016 zo dňa 27.06.2019, kniha odoslanej pošty pozmenená, hromadné oznámenie „Zvýšenie úrokového rozpätia“, individuálne oznámenie „Zvýšenie úrokového rozpätia“, uznesenie Ústavného súdu SR I.ÚS 428/2019-12.

9. Žalobca tiež v konaní k začatiu plynutia subjektívnej premlčacej doby uviedol, že žalobca nemohol mať skutočnú vedomosť o tom, že k bezdôvodnému obohateniu došlo na základe jednostranného oznámenia o zmene úrokového rozpätia, nakoľko je neurčité a z výpovedí X.. V.a je zrejmé, že pokladal nárok za

oprávnený, nakoľko mu žalovaná na osobnom rokovaní vysvetlila, že je to v zmluve tak uvedené. K plynutiu objektívnej premlčacej doby žalobca uviedol, že žalovaný porušil ustanovenia OZ upravujúce spotrebiteľské právo, ale aj ustanovenia Obchodného zákonníka, nakoľko banka si svojvoľne určila iné úrokové rozpätie, ako bolo fixne dohodnuté v zmluve. Žalovaný neuviedol žiaden dôvod, ktorý ho viedol k zmene miery rizika klienta. Miera rizika klienta je nič nehovoriaci pojem, ktorého výklad nevyplýva zo zmluvy ani právnych predpisov. Žalobca má za to, že pokles EURIBOR bol dôvodom na dorovnanie splátok. Napriek zvýšeniu úrokovej sadzby celkové mesačné splátky úveru mierne poklesli. Navýšenie úrokov a zisku banky pripisuje skôr maximalizácii predajnej ceny a ziskovosti žalovaného ako iným skutočnostiam na bankovom trhu. Banka už v čase koncipovania sporného ustanovenia zmluvy mala vedomosť, že nie je platným právnym úkonom. Ak banka odmieta uviesť, čo bolo dôvodom, na základe ktorého zvýšila úrokovú sadzbu, odôvodňuje to predpoklad, že takýto dôvod nebol daný a zvýšenie sadzby bolo účelové a svojvoľné. Prinajmenšom nepriamy úmysel banky bezdôvodne sa obohatiť na úkor klientov je preukázaný, a preto je potrebné uplatniť 10-ročnú objektívnu premlčaciu dobu. Článok 5.5 zmluvy je neplatný pre jeho neurčitost' a nezrozumiteľnosť podľa § 37 ods. 1 OZ. Zmluvná podmienka v článku 5.5 zmluvy je neprijateľnou zmluvnou podmienkou v zmysle § 53 ods. 4 písm. j) OZ, pri ktorej nie je možné posudzovať individuálne dojednanie. Žalobca doručil súdu odpoveď NBS zo dňa 05.10.2021.

10. Na pojednávaní žalobca uviedol, že žaloba bola podaná z dôvodu, že obdobná podmienka ako v článku 5.5 zmluvy bola Okresným súdom Žilina a Krajským súdom v Žiline judikovaná ako neprijateľná zmluvná podmienka. Žiada, aby súd vyhlásil článok 5.5 zmluvy za neprijateľnú zmluvnú podmienku s poukazom na § 53 ods. 4 písm. j) OZ. Pri týchto zmluvných podmienkach nie je potrebné preukazovať individuálne dojednanie, individuálne dojednanie ani nenastalo. Žalobca predložil podpisovú listinu vlastníkov bytov, ktorou bol schválený úver a ktorá podľa tvrdení žalobcu vyvracia výpovede o. V. a p. J. o prerokovaní úverových podmienok na bytovom dome. Správca dojednal pre vlastníkov bytov najvýhodnejšie podmienky, keď iné banky v tom čase úvery na obnovu bytových domov ani neposkytovali. Žalobca sa domáha neplatnosti ustanovenia čl. 5.5 pre jeho nezrozumiteľnosť a neurčitost'. Úver bol poskytnutý na 10 rokov a v r. 2016 bol v celom rozsahu splatený. K plynutiu objektívnej premlčacej lehoty žalobca poukázal na rozsudok ESD vo veci HomeCredit Slovakia C-42/2015.

11. Žalovaný na pojednávaní uviedol, že rozhodnutie Okresného súdu Žilina nemožno aplikovať na prejednávaný prípad, v danom prípade uzavrel žalovaný zmluvu s fyzickými osobami-spotrebiteľmi, išlo o iný typ zmluvy. Úverová zmluva bola individuálne dojednaná, v rámci kontraktačného procesu bola pripomienkovaná. Ustanovenie čl. 5.5 je zrozumiteľné a určité, nespôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach, je v súlade s bežnou bankovou praxou, pri dlhších splatnostiach je potrebné prispôbiť sa situácii na bankovom trhu.

12. Súd pripustil zmenu žaloby v zmysle návrhu žalobcov zo dňa 22.06.2018 tak, že sa žalobca domáha vyššej sumy bezdôvodného obohatenia a zároveň v zmysle návrhu na pojednávaní tak, že žalobca sa domáha okrem vydania bezdôvodného obohatenia aj určenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky.

13. Podľa § 497 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník (ďalej len „OBZ“), zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa § 502 ods. 1 OBZ, od doby poskytnutia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške, inak v najvyššej prípustnej výške ustanovenej zákonom alebo na základe zákona. Ak úroky nie sú takto určené, je dlžník povinný platiť obvyklé úroky požadované za úvery, ktoré poskytujú banky v mieste sídla dlžníka v čase uzavretia zmluvy. Ak strany dojednávajú úroky vyššie než prípustné podľa zákona alebo na základe zákona, je dlžník povinný platiť úroky v najvyššie prípustnej výške.

Podľa § 2 písm. a) a b) zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch (ďalej len „ZoSÚ“) (v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy), na účely tohto zákona sa rozumie

- a) spotrebiteľským úverom dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky alebo v inej právnej forme,
- b) zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom.

Podľa § 1 ods. 2 písm. a) ZoSÚ (v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy), zákon sa nevzťahuje na zmluvy o poskytnutí úveru na účely nadobudnutia existujúcich alebo projektovaných nehnuteľností, dodatočné alebo ďalšie stavebné úpravy dokončených stavieb a ich údržbu.

Podľa § 2 ods. 1 písm. a), b) zákona č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa (v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy) Na účely tohto zákona sa rozumie: a) spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nakupuje výrobky alebo používa služby pre priamu osobnú spotrebu fyzických osôb, najmä pre seba a pre príslušníkov svojej domácnosti, b) predávajúcim podnikateľ, ktorý spotrebiteľovi predáva výrobky alebo poskytuje služby.

Podľa § 23a ods. 1 zákona č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa (v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy) Spotrebiteľskými zmluvami sú zmluvy uzavreté podľa Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, ako aj všetky iné zmluvy, ktorých charakteristickým znakom je, že sa uzavierajú vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje.

Podľa § 52 OZ (v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy), (1) Spotrebiteľskými zmluvami sú kúpna zmluva, zmluva o dielo alebo iné odplátne zmluvy upravené v ôsmej časti tohto zákona a zmluva podľa § 55, ak zmluvnými stranami sú na jednej strane dodávateľ a na druhej strane spotrebiteľ, ktorý nemohol individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy. (2) Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. (3) Spotrebiteľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 52 ods. 1 a 2 OZ (v znení účinnom od 01.01.2008) Spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. (1) Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. (2)

Podľa § 53 ods. 1,2 OZ (v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy), spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (1) Ustanovenie odseku 1 sa nevzťahuje na predmet plnenia alebo cenu plnenia.(2)

Podľa § 53 ods. 3 písm. i), j) OZ (v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy), Za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, i) ktoré umožňujú dodávateľovi jednostranne zmeniť zmluvné podmienky bez dôvodu dohodnutého v zmluve. j) určujú, že cena tovaru alebo služieb bude určená v čase ich splnenia, alebo dodávateľa oprávňujú k zvýšeniu ceny tovaru alebo služieb bez toho, aby spotrebiteľ mal právo odstúpiť od zmluvy, ak cena dohodnutá v čase uzavretia zmluvy je podstatne prekročená v čase splnenia.

Podľa § 53 ods. 4 OZ (v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy), neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 53 ods. 1 a 2 OZ (v znení účinnom od 01.01.2008) Spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. (1) Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. (2)

Podľa § 879j OZ (Prechodné ustanovenia k úpravám účinným od 01.01.2008) Ustanoveniami tohto zákona sa spravujú aj právne vzťahy vzniknuté pred 1. januárom 2008; vznik týchto právnych vzťahov, ako aj nároky z nich vzniknuté pred 1. januárom 2008 sa však posudzujú podľa doterajších predpisov.“

Podľa § 53a ods. 1 OZ (v znení účinnom od 01.03.2010), ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa.

Podľa § 451 ods. 1 a 2 OZ, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať. (1) Bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov. (2)

Podľa § 8b ods. 1 veta prvá BytZ (v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy), Správca je povinný vykonávať správu majetku vlastníkov samostatne, vo svojom mene a na účet vlastníkov bytov a nebytových priestorov v dome.

Podľa § 8b ods. 3 BytZ (v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy), Pri obstarávaní služieb a tovaru je správca povinný dojednať čo najvýhodnejšie podmienky, aké sa dali dojednať v prospech vlastníkov bytov a nebytových priestorov v dome. Správca je povinný riadiť sa rozhodnutím nadpolovičnej väčšiny vlastníkov bytov a nebytových priestorov v dome o výbere dodávateľa.

Podľa § 9 ods. 2 BytZ (v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy), Právne úkony týkajúce sa domu, spoločných častí domu a spoločných zariadení domu, príslušenstva a pozemku zaväzujú spoločenstvo, a ak sa spoločenstvo nezriaďuje, zaväzujú všetkých vlastníkov bytov a nebytových priestorov v dome.

Podľa § 290 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), spotrebiteľský spor je spor medzi dodávateľom a spotrebiteľom vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy alebo súvisiaci so spotrebiteľskou zmluvou.

Podľa § 298 ods. 1 CSP, súd môže v rozsudku, ktorý sa týka spotrebiteľského sporu, aj bez návrhu vysloviť, že určitá zmluvná podmienka používaná dodávateľom v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou je neprijateľná; v takom prípade súd uvedie vo výroku rozsudku znenie tejto zmluvnej podmienky, ako bolo dohodnuté v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou.

14. Súd vykonal dokazovanie listinami doručenými do spisu, opísanými v odôvodnení tohto rozhodnutia vyššie, ako aj celým obsahom spisového materiálu. Súd vykonal dokazovanie aj stranami predloženými zápisnicami z iných pojednávaní, nakoľko v zmysle vyjadrení strán, ako aj z inej činnosti súdu, vyplýva, že medzi žalobcom (ako účastníkom konania resp. v postavení zákonného zástupcu iných vlastníkov bytov) a žalovaným prebieha na tunajšom súde viacero konaní, predmetom ktorých je vydanie bezdôvodného obohatenia, ku ktorému malo dôjsť zvýšením úrokového rozpätia podľa čl. 5.5 zmluvy, ktorého znenie je vo všetkých zmluvách obdobné. Rovnako kontraktný proces pred uzatváraním všetkých zmlúv o úvere medzi žalobcom a žalovaným prebiehal rovnakým spôsobom, pričom v predchádzajúcich konaniach boli vypočutí svedkovia za účelom preukázania priebehu kontraktného procesu a iných skutočností týkajúcich sa zmlúv o úvere, a v prejednávanej veci strany zhodne poukazujú na zápisnice z týchto pojednávaní, keď opätovne vypočutie svedkov v tomto konaní považujú za nehospodárne.

15. Medzi stranami sporu nebolo sporné, že medzi žalobcom a žalovaným došlo k uzavretiu zmluvy o termínovanom úvere, že žalovaný v roku 2011 v zmysle čl. 5.5 zmluvy zvýšil úrokové rozpätie a že toto oznámil správcovi. Medzi stranami bolo sporné, či bol žalovaný oprávnený zvýšiť úrokové rozpätie (či je uvedené ustanovenie platné a nepredstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku) a či je nárok premlčaný. Žalobca napáda platnosť predmetného článku zmluvy, keď ho považuje za neurčité a tiež za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Žalobca sa v konaní domáha určenia, že ustanovenie čl. 5.5 zmluvy predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku. Žalovaný v konaní rozporoval spotrebiteľský charakter

zmluvného vzťahu a premlčanie. V konaní sa žalobca domáha vydania bezdôvodného obohatenia, ktoré malo vzniknúť tým, že žalovaný zvýšil úrokové rozpätie z 1% p.a. na 2,5% p.a., a to podľa žalobcu na základe neprijateľnej zmluvnej podmienky. Neprijateľnosť zmluvnej podmienky vidí v tom, že táto zmluvná podmienka oprávňuje dodávateľa na zvýšenie ceny služieb bez toho, aby spotrebiteľ mal právo odstúpiť od zmluvy.

16. Zo Zmluvy o termínovanom úvere č. XX/XXX/XX zo dňa 19.10.2006 (č.l. 38) vyplýva, že klient - Bytové družstvo so sídlom v Trnave (zastúpené X. F. V.om, prokuristom) a žalovaný ako banka (ešte ako Dexia banka Slovensko a.s.) uzavreli zmluvu o úvere, na základe ktorej sa žalovaný zaviazal poskytnúť klientovi úver vo výške 3.600.000,- Sk za účelom obnovy bytového fondu, zateplenie bytového domu. Úročenie úveru bolo dojednané v bode 2.2.4. zmluvy, keď celková revizibilná úroková sadzba je hodnota 6 mesačného BRIBOR plus úrokové rozpätie 1% p.a. Podľa Definícií a výkladových pravidiel zmluvy sa revizibilná úroková sadzba mení podľa pravidiel stanovených v bodoch 5.4. a 5.5. V bode 5.5. zmluvy je obsiahnuté dojednanie o tom, že banka má právo adekvátnym spôsobom meniť úrokovú sadzbu v prípade, ak dôjde k zmene jej finančných nákladov alebo k zmene miery rizika klienta. Zmena miery rizika klienta môže súvisieť predovšetkým so zmenou ratingu klienta stanoveného bankou, alebo so zmenou rizikovej váhy klienta podľa pravidiel stanovených Národnou bankou Slovenska. Pre posúdenie výšky Refinančných nákladov a zmeny miery rizika klienta sú rozhodujúce skutočnosti platné v čase ich ostatného posúdenia v porovnaní s aktuálnymi rozhodujúcimi skutočnosťami. Príslušnú zmenu úrokovej sadzby je banka oprávnená uskutočniť automaticky bez dodatkov k úverovej zmluve. Banka predmetnú zmenu v primeranej lehote oznámi klientovi. Z listu Dexia banka Slovensko a.s. zo dňa 08.06.2011 (č.l. 37) adresovaného žalobcovi, ktorý doložili pôvodní žalobcovia k žalobe vyplýva, že ním banka oznamuje žalobcovi, že na základe predchádzajúcich spoločných rokovaní k problematike zvýšenia úrokového rozpätia podľa bod 5.5. úverových zmlúv (o.i. aj zmluvy, ktorá je predmetom tohto konania) sa dňom 01.07.2011 mení úrokové rozpätie na 2,5% p.a., celková úroková sadzba bude predstavovať hodnotu 6 mesačného EURIBORU + 2,50 % p.a.

17. Vlastníci bytov uzatvorili so žalobcom zmluvu o výkone správy, predmetom ktorej je obstarávanie služieb a tovaru, ktorými žalobca zabezpečuje pre vlastníkov bytov a nebytových priestorov v bytovom dome činnosti uvedené v BytZ. V zmysle ustanovenia § 8b ods. 1 BytZ (v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy o úvere) je správca povinný vykonávať správu majetku vlastníkov samostatne, vo svojom mene a na účet vlastníkov bytov a nebytových priestorov v dome. Podľa § 9 ods. 2 BytZ Právne úkony týkajúce sa domu, spoločných častí domu a spoločných zariadení domu, príslušenstva a pozemku zaväzujú spoločenstvo, a ak sa spoločenstvo nezriaduje, zaväzujú všetkých vlastníkov bytov a nebytových priestorov v dome. Uzatvorením úverovej zmluvy týkajúcej sa bytového domu, hoci ju uzatvoril správca vo vlastnom mene, práva a povinnosti z právneho úkonu vznikli priamo vlastníkom bytov a nebytových priestorov v bytovom dome. Dlžníkmi z úverovej zmluvy sú jednotliví vlastníci bytov v predmetnom bytovom dome, tak ako to vyplýva aj zo súčasného znenia § 24a zákona o spotrebiteľských úveroch, kým správca je ich zákonným zástupcom. Žalobcovia teda majú postavenie spotrebiteľov. Žalovaný pri uzatváraní zmluvy o úvere vystupoval ako podnikateľ, ktorý koná v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti a zároveň ako veriteľ, ktorý poskytol úver v rámci svojho podnikania. Daný úver pritom bol poskytnutý v súvislosti s obnovou bytového domu, a teda za účelom zveľadenia majetku fyzických osôb - spotrebiteľov. Na strane dlžníka tak vystupovali spotrebiteľia, ktorým nebol úver poskytnutý v rámci obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Na uvedenom nič nemení skutočnosť, že za nich konal správca bytového domu, ktorý uzatváral zmluvu v zmysle v tom čase účinného BytZ vo vlastnom mene, pretože subjektom základného hmotnoprávneho vzťahu s bankou boli jednotliví vlastníci bytov a nebytových priestorov. Súd poukazuje na aktuálne znenie ustanovenia § 52 ods. 2 OZ, ktoré sa v zmysle rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3MCdo 14/2014 vzťahuje aj na právne vzťahy založené pred jeho účinnosťou. Hoci podľa 52 ods. 1 OZ účinného v čase uzavretia zmluvy, zmluva o úvere, ako zmluva upravená v Obchodnom zákonníku, nebola zaradená do definovaných spotrebiteľských zmlúv, v zmysle prechodných ustanovení k zákonu č. 568/2007 Z.z., ktorým bol novelizovaný OZ (§879j OZ) sa nová právna úprava OZ, ktorá za spotrebiteľskú zmluvu považuje aj zmluvu uzavretú podľa Obchodného zákonníka, použije aj na právne vzťahy, ktoré vznikli pred 01.01.2008. Zároveň v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa účinného v čase uzavretia zmluvy sa za spotrebiteľskú zmluvu považovala aj zmluva uzavretá podľa Obchodného zákonníka. Z uvedeného dôvodu, ako aj v zmysle ustálenej judikatury a s poukazom na § 23a ods. 1 zákona č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa účinného v čase uzavretia zmluvy, je potrebné zmluvu o úvere považovať za spotrebiteľskú (porovnaj Rozsudok Najvyššieho súdu SR, sp.zn. 8Cdo/119/2017).

18. Žalovaný v konaní namietal nedostatok právomoci súdov SR rozhodovať spor medzi stranami, a to s poukazom na rozhodcovskú doložku obsiahnutú v zmluve. Súd mal za to, že je daná právomoc súdu konať v uvedenej veci, a to s prihliadnutím na to, že predmetnú rozhodcovskú doložku súd považoval za neplatnú v zmysle § 37 ods. 1 OZ. Súd poukazuje na to, že rozhodcovský súd s uvedeným názvom „Stály rozhodcovský súd Asociácie bánk“ v čase vzniku úverového vzťahu neexistoval, navyše počas konania došlo k zrušeniu Stáleho rozhodcovského súdu Slovenskej bankovej asociácie ku dňu 01.01.2019. Samotný žalovaný uviedol, že námietka nedostatku právomoci tak už nie je aktuálna. Vzhľadom na uvedené dospel súd k záveru, že tu nie je prekážka konania spočívajúca v nedostatku jeho právomoci a spor prejednal.

19. Pokiaľ ide o miestnu príslušnosť tunajšieho súdu, táto bola daná ustanovením § 87 písm. f) zák.č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (v znení účinnom do 30.06.2016), v zmysle ktorého popri všeobecnom súde odporcu je na konanie príslušný aj súd, v obvode ktorého má bydlisko spotrebiteľ, ak ide o spor zo spotrebiteľskej zmluvy, pričom vlastníci bytov sú spotrebiteľmi s trvalým pobytom prevažne v obvode tunajšieho súdu. Na uvedenom nič nemení to, že v konaní sa neuplatňuje nárok na plnenie zo zmluvy, ale uplatňuje sa nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia, keďže tento nárok so spotrebiteľskou zmluvou nepochybne priamo súvisí. Súd poukazuje na uznesenie Krajského súdu v Žiline č.k. 10NcC/9/2017-94 zo dňa 30.03.2017, ktorým bolo konštatované, že miestne príslušným súdom na prejednanie a rozhodnutie veci je tunajší súd, ktorým rozhodnutím je tunajší súd viazaný (§ 43 ods. 2 veta posledná CSP).

20. Pokiaľ ide o znenie bodu 5.5. zmluvy, súd ho považoval za určité a zrozumiteľné, a teda v tomto smere za platne dojednané. Zo znenia bodu 5.5. zmluvy, za použitia interpretačných pravidiel v § 35 ods. 2 OZ, vyplýva, že žalovaný je oprávnený jednostranne zmeniť úrokovú sadzbu, ak dôjde k zmene miery rizika klienta. V zmysle čl. 5.5 zmluvy zmena miery rizika klienta môže súvisieť predovšetkým so zmenou ratingu klienta stanoveného bankou alebo so zmenou rizikovej váhy klienta podľa pravidiel stanovených NBS. Pre posúdenie zmeny miery rizika klienta je rozhodujúce porovnanie skutočností v čase ostatného posúdenia s aktuálnymi skutočnosťami. Pri posudzovaní daného ustanovenia je potrebné brať do úvahy aj skutočnosť, že dojednávanie a uzatváranie zmluvy prebiehalo medzi dvoma právnickými osobami, pričom správca ako profesionál v danej oblasti má dostatok vedomostí a skúseností na porozumenie obsahu zmluvných dojednaní. Uvedené znenie ustanovenia zmluvy je tak určité a zrozumiteľné. Z predmetného ustanovenia je zrejmé, že správca si musel byť vedomý toho, že banka môže jednostranne zmeniť úrokovú sadzbu v stanovených prípadoch. Tejto vedomosti zodpovedalo jazykové vyjadrenie ustanovenia, predchádzajúce rokovania banky a správcu o uzavretí zmluvy vrátane pripomienkovania, ako aj následné správanie sa, keď správca nakoniec aplikáciu uvedeného ustanovenia zo strany banky akceptoval. Súd poukazuje na nálezy Ústavného súdu SR sp.zn. I.ÚS 640/2014 zo dňa 01.04.2015, v zmysle ktorého pri skúmaní platnosti a určitosti zmluvy je potrebné preferovať výklad v prospech jej platnosti. Z predložených zápisníc o výsluchu svedka X.. F. V.a, ktorý bol prokuristom správcu v čase uzatvorenia zmluvy a zmluvu o úvere podpísal, vyplýva, že: s Dexiou bol uzavretý väčší počet zmlúv; zúčastňoval sa rokovaní pred uzavretím týchto zmlúv; s prvými zmluvami sa viacej pohrali, dohadovali sa o úverových podmienkach, o výške úrokov, bolo viacej jednaní na prvých zmluvách, tie ostatné boli opisy predchádzajúcich zmlúv, týmto sa toľko nevenovali; kdesi získali nejaký úspech, ale väčšinou ťahali za kratší koniec; bol samozrejme aj právnik, ktorého mali na zmluvy, mal pripomienky, ktoré potom prednášali; čítal celú zmluvu, boli im vysvetlené ustanovenia na tých jednaniach, veci ktoré im neboli jasné, rozporovali alebo o nich diskutovali a si ich ozrejmovali. Svedok na otázku, či pred podpisom zmlúv považoval nejaké ustanovenie zmluvy za neurčité, uviedol, že si vysvetlili problémové veci, takže nie. Z uvedeného vyplýva, že za účelom uzatvorenia zmluvy o úvere prebehol vždy riadny kontraktačný proces, pripomienkovanie zmluvy sa zo strany správcu udialo za pomoci právnik, pričom po kontraktačnom procese nezostalo žiadne ustanovenie zmluvy neurčité. Súd sa nestotožnil s tvrdením žalobcu, že zmluva odporuje ustanoveniam Obchodného zákonníka, pričom poukazuje na zmluvnú voľnosť strán, v zmysle ktorej si strany vo všeobecnosti môžu dohodnúť cenu plnenia s tým, že táto sa bude za určitých podmienok stanovených v zmluve meniť (ak takáto dohoda neodporuje ustanoveniam osobitných predpisov, napr. o ochrane spotrebiteľa). Súd poukazuje aj na skutočnosť, že samotní pôvodní žalobcovia (zastúpení tým istým právnym zástupcom ako súčasný žalobca) v replike uviedli, že predmetom tohto konania nie je sporná neurčitosť, vážnosť alebo zrozumiteľnosť dotknutého článku, ale neprijateľnosť zmluvnej podmienky (čl. 100). Z uvedeného súdu vyplýva, že pôvodní žalobcovia

nepovažovali toto ustanovenie v čase spísania repliky za neurčité, nezrozumiteľné alebo neuzavreté vážne.

21. K námietke žalobcov, že ustanovenie zmluvy je neurčité s poukazom na to, že je netransparentné a nevysvetľuje zmenu miery rizika klienta súd uvádza, že miera rizika je ekonomický pojem. V odbornej terminológii bankovníctva sa používa aj pojem úverové riziko, ktoré môže byť tak na strane banky, krajiny, ako aj klienta banky. V zmysle § 27 ods. 1 zákona o bankách sú banky povinné pri výkone svojej činnosti postupovať obozretne, najmä sú povinné vykonávať obchody spôsobom, ktorý zohľadňuje a zmierňuje riziká. V zmysle § 27 ods. 2 zákona o bankách sú banky povinné v záujme zabránenia vzniku strát vrátane škôd v dôsledku nesprávneho výkonu svojich bankových činností dodržiavať postupy výkonu svojich bankových činností a zriadiť a udržiavať účinný systém riadenia rizík. Banka a pobočka zahraničnej banky sú povinné upravovať systém riadenia rizík na základe pravidelného preverovania jeho účinnosti a primeranosti tak, aby zohľadňoval schopnosť banky alebo pobočky zahraničnej banky vystaviť sa riziku a meniace sa ekonomické prostredie pre banku alebo pobočku zahraničnej banky. Banka a pobočka zahraničnej banky sú povinné upraviť systém riadenia rizík a spôsob jeho aktualizácie vnútorným predpisom, v súlade s ktorým banka a pobočka zahraničnej banky sú povinné postupovať. V zmysle § 27 ods. 3 sú banky povinné zriadiť výbor pre riadenie rizík. Členovia výboru pre riadenie rizík musia mať primerané vedomosti, zručnosti a odborné znalosti na to, aby úplne chápali a monitorovali stratégiu riadenia rizika a ochotu banky podstupovať riziká. V zmysle ods. 14 písm. a) predmetného ust. § 27 o bankách NBS opatrením ustanoví podrobnosti o systéme riadenia rizík. V zmysle opatrenia NBS č. 4/2015 o ďalších druhoch rizík, o podrobnostiach o systéme riadenia rizík banky a pobočky zahraničnej banky a ktorým sa ustanovuje čo sa rozumie náhlou a neočakávanou zmenou úrokových mier na trhu, zverejneného vo vestníku NBS (ďalej aj len „opatrenie“) sa na účely opatrenia rozumie c) identifikáciou rizika identifikácia faktorov, ktoré ovplyvňujú možnú stratu v obchodoch banky, jej činnostiach, procesoch a systémoch, d) meraním rizika výpočet alebo odhad hodnoty identifikovaného rizika zvolenou metódou a postupom; meranie rizika spravidla zahŕňa stresové testovanie a spätné testovanie, e) sledovaním rizika porovnávanie nameraných hodnôt rizika s hodnotami určenými bankou, najmä formou limitov a priebežná kontrola dodržiavania určených limitov. Opatrenie obsahuje ustanovenia o systéme riadenia rizík. Podľa § 7 ods. 1 písm. a) opatrenia Na účely riadenia rizík sa v banke zabezpečuje vytvorenie informačného systému, ktorý zodpovedá rozsahu a zložitosti činností banky a umožňuje najmä a) na rôznej úrovni agregácie: 1. zber informácií o riziku, 2. meranie jednotlivých rizík alebo skupín rizík, 3. porovnávanie dosiahnutých hodnôt miery rizika s určenými limitmi, 4. preverovanie súladu reálneho vývoja miery rizika s očakávanou mierou rizika. V zmysle § 11 predmetného opatrenia systém merania kreditného rizika zavedený v banke má zodpovedať rozsahu a zložitosti činností banky. Pri výbere metódy merania kreditného rizika sa zohľadňuje najmä a) druh obchodu a podmienky obchodu, b) objem obchodu až do jeho splatenia, c) spôsob a výška zabezpečenia obchodu až do jeho splatenia, d) ekonomická situácia dlžníka alebo inej zmluvnej strany až do splatenia obchodu, e) externý úverový rating, ak je k dispozícii. V zmysle § 12 opatrenia na účely merania trhového rizika sa v banke zabezpečuje prehodnocovanie metód a postupov merania trhového rizika na základe výsledkov spätného testovania. Z predmetných ustanovení zákona o bankách a opatrenia je zrejmé, že riadenie rizika banky je komplexnou, zložitou a odbornou činnosťou banky, ktorá nie je presne špecifikovaná ani v opatrení NBS, keď jednotlivé postupy vytvárajú banky v súlade so zákonom o bankách individuálne. Uvedené opatrenie však, spolu s právnymi aktami vyššej právnej sily (zákon o bankách, Bazilejské dohovory), ukladajú banke povinnosti vo vzťahu k riadeniu rizika a meraniu rizika, pričom metódy merania sú upravené v interných dokumentoch banky a tieto sa pravidelne prehodnocujú a upravujú. Z toho dôvodu nie je možné v zmluve špecifikovať pojem miera rizika klienta, avšak toto je v zmysle vyššie opísaných právnych noriem merané a vyhodnocované podľa interných pravidiel banky vypracovaných v zmysle príslušných právnych predpisov, ktoré podliehajú dohľadu NBS, a preto nie je možné dospieť k záveru, že predmetné ustanovenie je neplatné z dôvodu jeho neurčitosti. Súd s ohľadom na vyššie uvedené dospel k záveru, že nie je pravdivé tvrdenie žalobcu, že miera rizika klienta je nič nehovoriaci pojem, ktorý nie je upravený v zmluve a nevyplýva zo žiadnych právnych predpisov. Naopak, za odôvodnené a v súlade s vyššie citovanými predpismi považuje súd tvrdenia žalovaného, že „ustanovenie o zvýšení úrokového rozpätia nemôže obsahovať presné pravidlá pre zmenu ratingu, keďže tieto vyhodnocuje úverový výbor na základe podmienok na bankovom trhu a jeho podrobný výpočet nie je možné vopred definovať, obzvlášť ak ide o zmluvu na 10 a viac rokov. Z toho dôvodu je nevyhnutná aj čiastočná všeobecnosť ustanovenia, keďže kritériá na určenie ratingu sa môžu postupne meniť.“

22. Žalobca v konaní uvádza, že ustanovenie bodu 5.5. zmluvy je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, a to s poukazom na stanovisko NBS zo dňa 28.04.2016 a rozsudok Krajského súdu v Žiline sp.zn. 7Co/563/2015 zo dňa 10.02.2016. Stanovisko NBS pre súd ani nie je záväzné, podstatné však je, že NBS sa nevyjadruje k citovanému bodu 5.5. zmluvy, ale iba k bodu 12.1.1.1. zmluvy (uplatnenie sankčného zvýšenia úrokovej sadzby pre akékoľvek porušenie povinnosti), na základe ktorého ustanovenia však k zvýšeniu úrokového rozpätia v tu prejednávanvej veci neprišlo. Rozsudok Krajského súdu v Žiline, na ktorý poukazuje žalobca, je na prejednávanú vec neaplikovateľné, keďže vychádza z iných skutkových okolností. Predovšetkým, v uvedenom konaní nebola posudzovaná zmluva o termínovanom úvere uzavretá správcom za účelom obnovy bytového fondu, na účet vlastníkov bytov; v uvedenom konaní bola posudzovaná zmluva o poskytnutí úveru s odkladacou podmienkou, do splnenia ktorej sa poskytnutý úver nepovažoval za hypotekárny (t.j. iný typ úverového produktu), v ktorej ako dlžníci vystupovali obyčajné fyzické osoby bez zastúpenia. Navyiac, znenie bodov 4.6. (na ktoré poukazuje daný rozsudok) a 5.5. zmluvy v prejednávanvej veci ani nie je totožné. Vzhľadom na uvedenú odlišnosť skutkových okolností oboch prípadov a odlišné znenie dojednaní zmlúv nie je možné automaticky prihliadať na to, že Krajským súdom v Žiline bolo určené, že ustanovenie bodu 4.6. zmluvy o poskytnutí úveru č. XX/XXX/XX zo dňa 29.09.2005 je neprijateľnou podmienkou a je neplatné, t.j. nie je možné aplikovať ustanovenie § 53a ods. 1 OZ.

23. Žalobca v konaní namieta platnosť ustanovenia čl. 5.5. zmluvy z dôvodu, že ide o neprijateľnú zmluvnú podmienku a žiada určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky. Neprijateľná zmluvná podmienka je také ustanovenie spotrebiteľskej zmluvy, ktoré spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa a jej použitie zákon sankcionuje absolútnou neplatnosťou. Žalobca považuje uvedenú zmluvnú podmienku za neprijateľnú v zmysle čl. 53 ods. 4 písm. i) a j) OZ (v čase uzavretia zmluvy išlo o ods.3). V zmysle ustanovenia § 53 ods. 4 písm. i) OZ sa za neprijateľné zmluvné podmienky považujú ustanovenia zmluvy, ktoré umožňujú dodávateľovi jednostranne zmeniť zmluvné podmienky bez dôvodu dohodnutého v zmluve, čo však sporné ustanovenie zmluvy dodávateľovi neumožňuje. V čl. 5.5 sú stanovené dôvody, kedy je žalovaný oprávnený zvýšiť úrokovú sadzbu. Ku konkrétnym dôvodom zvýšenia úrokovej sadzby v obdobnom prípade súd poukazuje na zápisnicu z konania vedeného pod sp. zn. 11C/51/2017 zo dňa 04.02.2020 z výpovede svedka X. J.a, ktorý uviedol, že v zmysle úverových zmlúv každý klient predkladá účtovné výkazy jednotlivých bytových domov, príjmy, výdavky, zostatky na účtoch, zmeny majiteľov, zmeny zmluvy, na základe monitoringu sa každý rok stanovuje nový rating; úverová komisia rozhodla, že riziko splácania úverov bytových domov je vyššie, preto sa rozhodli zvýšiť úrokové rozpätia vzhľadom na zvýšenie rizikovej prirážky; úroková sadzba klesala, odbor rizika z monitoringov skonštatoval, že platby schopnosť obyvateľstva klesá; v tom období klesala zamestnanosť z 2% až na 14%, viac ako 50% majiteľov bytov bolo nad 55 rokov; úverový výbor skonštatoval, že riziko splácania úverov rastie. Dôvodom zmeny úrokového rozpätia tak bol podľa svedka zhoršený rating klienta, čo bolo dané stúpajúcou nezamestnanosťou, čím sa zvýšilo riziko nesplácania úveru. Už v roku 2008 došlo k finančnej kríze, ročný Euribor mal hodnotu až 5%, dalo sa predpokladať, že bude rýchlo klesať, boli realizované rokovania s predstaviteľmi BD, avšak vtedy k dohode nedošlo, musel by byť uzatvorený dodatok. V druhej polovici roka 2011 sa prehĺbila tzv. dlhová kríza v eurozóne a došlo k spomaleniu, resp. k poklesu ekonomického rastu, v uvedenom období sa vo všeobecnosti pritom miera rizika dlžníkov zhoršila a zvýšilo sa riziko nesplácania úverov.

24. V zmysle čl. 53 ods. 4 písm. j) OZ sa za neprijateľné zmluvné podmienky považujú tiež ustanovenia, ktoré určujú, že cena tovaru alebo služieb bude určená v čase ich splnenia, alebo dodávateľa oprávňujú na zvýšenie ceny tovaru alebo služieb bez toho, aby spotrebiteľ mal právo odstúpiť od zmluvy, ak cena dohodnutá v čase uzavretia zmluvy je podstatne prekročená v čase splnenia. Súd dospel k záveru, že s ohľadom na poslednú podmienku uvedenú v predmetnom ustanovení (ak cena dohodnutá v čase uzavretia zmluvy je podstatne prekročená v čase splnenia), nie je naplnená hypotéza tejto právnej normy, a teda z tohto pohľadu nejde o neprijateľnú zmluvnú podmienku. Dôležitú úlohu pri výklade tohto ustanovenia zohráva pojem „podstatné prekročenie“. Pri výklade uvedeného pojmu by sa malo vychádzať nielen z percentuálneho navýšenia porovnávaním ceny pred a po zmene, ale najmä zo situácie na trhu, z komparácie s cenami ostatných konkurentov na trhu. (Porovnaj C.H. Beck. Občiansky zákonník I, 2. vydání, 2019, s. 548 - 694: M. Budjač). Posúdenie neprijateľnosti takejto zmluvnej podmienky je preto potrebné v zmysle znenia predmetného ustanovenia vykonať v kontexte reálnych dôsledkov takéhoto zvýšenia ceny vo vzťahu k cene plnenia dohodnutej v zmluve. V prípade zmluvy o úvere predstavuje cenu plnenia výška úrokovej sadzby. Výška úrokovej sadzby je v zmysle

zmluvy vypočítaná ako hodnota 6-mesačného BRIBOR (EURIBOR) + úrokové rozpätie 1%. Žalovaný jednostranne zvýšil úrokové rozpätie na 2,5%. Keďže však úrokové rozpätie predstavuje len časť ceny plnenia (úrokovvej sadzby), samotné zvýšenie úrokového rozpätia nemusí samo o sebe predstavovať zvýšenie ceny plnenia. Žalobca neuviedol a nepreukázal, aká bola cena plnenia pred jeho zvýšením a po jeho zvýšení, a teda neunesol bremeno tvrdenia a dôkazné bremeno v otázke, či cena plnenia v čase splnenia podstatne prekročila cenu plnenia v čase uzavretia zmluvy. Súd príkladmo uvádza, že ku dňu 03.01.2011 bola hodnota 3-mesačného EURIBOR vo výške 1,001% a ku dňu 02.01.2013 vo výške 0,188% (zdroj: <https://www.global-rates.com/en/interest-rates/euribor/euribor-interest-3-months.aspx>), preto nie je možné bez doplnenia skutkových tvrdení žalobcu automaticky uzavrieť, že úroková sadzba v čase plnenia podstatne prekročila cenu dohodnutú v čase uzavretia zmluvy. Navyše, sám žalobca vo svojom podaní uviedol, že z dôvodu poklesu EURIBOR aj napriek zvýšeniu úrokovvej sadzby celkové mesačné splátky úveru poklesli.

25. Ďalšie neprijateľné zmluvné podmienky obsiahnuté v ust. §53 ods. 3 OZ nie je možné aplikovať na daný prípad. Neprijateľné podmienky však nie sú taxatívne vypočítané, keďže ustanovenie § 53 ods. 3 OZ (v znení účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy) obsahuje len ich demonštratívny výpočet. Súd preto posúdil neprijateľnosť tejto podmienky aj z pohľadu všeobecnej klauzuly, t.j. či nejde o ustanovenie, ktoré spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Súd však ani pri takomto posúdení neprijateľnosť zmluvnej podmienky nezistil. Banky a ich činnosť podliehajú regulácii na národnej a nadnárodnej úrovni a sú povinné stanovovať podmienky úverov tak, aby zohľadňovali rizikovosť kapitálu. Z toho dôvodu je v bankovej praxi bežné, že úverové zmluvy (najmä tie uzavreté na dlhšie časové obdobie) obsahujú podmienky umožňujúce zmenu úrokovvej sadzby zo strany banky. V danom prípade bola uzavretá zmluva s dobou splácania 10 rokov. V zmluve boli stanovené podmienky, za ktorých je banka oprávnená zvýšiť úrokovú sadzbu, a to zmena miery rizika klienta. Posudzovanie miery rizika klienta je s poukazom na bod 21. odôvodnenia komplexný proces banky, ktorý je v súčasnosti už vykonávaný technickými prostriedkami s použitím umelej inteligencie, pričom z dôvodu komplexnosti posudzovania (najmä pri úveroch, kde je veľké množstvo dlžníkov ako v predmetnom prípade) a zmien v procese posudzovania rizík, ktoré predpokladajú samotné predpisy (zákon o bankách, opatrenie) má súd za to, že nie je možné požadovať od žalovaného, aby uviedol jeden konkrétny dôvod zvýšenia miery rizika klienta. Z tvrdení žalovaného, ako aj zo zápisníc o výsluchu svedkov predložených ako listinné dôkazy vyplýva, že zvýšenie miery rizika zo strany žalovaného v posudzovaných prípadoch vyplynulo z finančnej krízy, rastúcej nezamestnanosti a zvýšeniu veku obyvateľov. Súd pri posudzovaní neprijateľnosti zmluvnej podmienky prihliadol aj na čl. 5.7 zmluvy, v zmysle ktorého je klient oprávnený jedenkrát za kalendárny rok požiadať banku o prehodnotenie miery jeho rizika a s tým súvisiace prehodnotenie úrokovvej sadzby. Podľa tvrdení žalovaného, nesporovaných žalobcom, však k takémuto kroku žalobcu (vlastníkov bytov) nikdy nedošlo. Namiesto toho, aby žalobca využil túto zmluvne dohodnutú možnosť prehodnotenia miery rizika (v rámci ktorej mohol predložiť banke chýbajúce podklady, poskytnúť dodatočné záruky a pod.), žalobca sa po 5 rokoch od zvýšenia úrokového rozpätia domáha vydania bezdôvodného obohatenia. Žalobca pritom vo svojom podaní sám uviedol, že v čase zvýšenia úrokového rozpätia toto považoval po osobnom stretnutí so žalovaným za oprávnené (č. l. 391). Navyše, ustanovenie bodu 5.5. zmluvy umožňuje zmenu úrokovvej sadzby aj v prospech spotrebiteľa (keďže banka má možnosť meniť, a teda aj znížiť, nielen zvýšiť, úrokovú sadzbu), a preto tu chýba značná nerovnováha v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. V bankovej praxi je pritom obvyklé, že rovnako ako banka môže úrokovú sadzbu zvýšiť, môže ich na žiadosť klienta aj znížiť, čo sa v bankovej praxi aj bežne deje pri prehodnotení úverov na žiadosť klienta z dôvodu konkurenčného boja medzi bankami. V danom prípade však žalobca o zmenu úrokovvej sadzby (resp. úrokového rozpätia) nepožiadaval, resp. takáto skutočnosť nevyplýva z jeho skutkových tvrdení.

26. Pri posudzovaní možnej neprijateľnosti zmluvnej podmienky súd prihliadol aj na kontraktný proces pred uzavretím zmluvy, t.j. či mal správca možnosť sa so zmluvou (vrátane napádaného ustanovenia zmluvy) vopred oboznámiť, či mal možnosť zmluvu pripomenkovať a rokovať o jej obsahu. Zo zápisníc o výpovediach svedkov (a to najmä z výpovedí p. J.a, ktorý bol zamestnancom žalovaného a X.. V.a, ktorý bol prokuristom správcu, ktorý uzatváral zmluvu) vyplynulo, že správca mal zmluvu pred jej podpisom k dispozícii, o tejto zmluve rokovali, žalovaný na požiadanie vysvetlil ustanovenia, ktoré správcovi neboli jasné a správca mal možnosť zmluvu pripomenkovať. X.. V. uviedol, že pred uzavretím prvých zmlúv bolo viacero rokovaní, na ktorých sa dohadovali o úverových podmienkach, kdesi získali nejaký úspech, väčšinou ťahali za kratší koniec, pričom na zmluvy mali právnik, ktorý mal pripomenky (JUDr. K. - predseda predstavenstva) a tieto potom prednášali. Z výpovede svedka X.. V.a tiež vyplýva, že

mal zmluvu o úvere vždy k dispozícii, pretože vlastníci bytov sa podľa jeho výpovede mali možnosť oboznámiť sa s ňou u správcu. Z uvedeného vyplýva, že znenie každej úverovej zmluvy bolo predmetom dojednávania banky a správcu, pričom správca mal pri kontraktačnom procese aj pomoc práva znalejšej osoby. Z vyššie uvedeného vyplýva, že v prípade zmluvy o úvere nešlo o formulárovú zmluvu, do ktorej dlžník nemá možnosť zasiahnuť, ale správca ako odborne spôsobilá osoba mal možnosť ovplyvniť obsah zmluvy, a to aj za pomoci právnik. Zmluvné podmienky, a to vrátane sporného čl. 5.5 zmluvy tak súd považoval za individuálne dojednané. Na tejto skutočnosti nič nemení ani predložená zápisnica zo schôdzy vlastníkov bytov, na ktorej došlo k schváleniu úveru, a z ktorej malo podľa žalobcu vyplývať, že zmluva nebola individuálne dojednaná a vlastníci bytov a NP dostali len základné údaje o úvere. Žalovaný rokoval o uzavretí zmluvy so správcom bytového domu ako zákonným zástupcom vlastníkov bytov a NP a prípadné nedostatočné informovanie alebo nepredloženie zmluvy vlastníkom bytov a NP správcom nemôže ísť na ťarchu žalovaného.

27. S ohľadom na vyššie uvedené skutočnosti, a to, že (1) v zmluve sú stanovené dôvody, pre ktoré môže banka zmeniť úrokovú sadzbu, (2) žalobcovia neuviedli dostatočné skutkové tvrdenia ani nenavrhli dôkazy na to, aby bolo možné zistiť, či cena plnenia po zvýšení úrokového rozpätia podstatným spôsobom prekročila cenu plnenia v čase uzavretia zmluvy, (3) žalobcovia mali možnosť požiadať o prehodnotenie zmeny miery rizika a úrokovej sadzby a túto nevyužili, (4) predmetné ustanovenie umožňuje okrem zvýšenia úrokovej sadzby aj jej zníženie, (5) zmluvné podmienky boli individuálne dojednané, súd má za to, že zmluvnú podmienku, na základe ktorej došlo k zvýšeniu úrokového rozpätia, nie je možné považovať za neprijateľnú.

28. Súd tiež poukazuje na to, že žalobca neuniesol ani bremeno tvrdenia, keď v konaní uviedol, že rozdiel medzi úrokovou sadzbou po zvýšení úrokového rozpätia a úrokovou sadzbou bez zvýšenia úrokového rozpätia predstavuje suma žalovanej istiny, avšak neuviedol spôsob výpočtu žalovanej výšky bezdôvodného obohatenia, a preto nebolo možné súdom preskúmať, či a v akom rozsahu je žalovaný nárok dôvodný.

29. K námietke premlčania súd uvádza, že časť nároku sa súdu javí ako premlčaná. Keďže však súd dospel k záveru, že nárok je v celom rozsahu nedôvodný, žalovaný sa bezdôvodne neobohatil, bolo by nadbytočné podrobne sa zaoberať otázkou premlčania nároku a vznesenou námietkou premlčania. Uplatnený nárok sa premlčuje v 2-ročnej subjektívnej a 3-ročnej objektívnej premlčacej dobe podľa § 107 ods. 1 a 2 OZ. Keďže žaloba bola podaná dňa 30.06.2016, premlčané by boli všetky plnenia urobené viac ako 3 roky pred podaním žaloby, t.j. v trojročnej objektívnej premlčacej dobe. V prejednávanej veci by pritom nebolo možné aplikovať 10-ročnú objektívnu premlčaciu dobu, pretože v konaní nebol preukázaný úmysel žalovaného bezdôvodne sa obohatiť, keď zvýšenie úrokového rozpätia malo základ priamo v zmluve (porovnaj rozsudok Krajského súdu v Trnave č.k. 11Co/58/2019-398 zo dňa 30.06.2020). V prípade subjektívnej premlčacej doby by súd prihliadal na to, že správca o zvýšení úrokového rozpätia vedel už od počiatku (zápisnice z výpovede X.. V.a). Súd by nepovažoval námietku premlčania za rozpornú s dobrými mravmi, keďže neboli preukázané žiadne výnimočné okolnosti prípadu, ktoré by odôvodňovali na námietku premlčania neprihliadnuť. Tieto okolnosti musia byť pritom naplnené v natolko výnimočnej intenzite, aby bol odôvodnený tak významný zásah do právnej istoty, akým je neumožnenie práva uplatniť námietku premlčania (uznesenie Najvyššieho súdu ČR sp.zn. 25Cdo 2648/2003 zo dňa 31.08.2004).

30. Vzhľadom na vyššie uvedené, súd žalobu zamietol v celom rozsahu, a to z toho dôvodu, že plnenie úrokov vlastními bytov po zvýšení úrokového rozpätia nepredstavuje bezdôvodné obohatenie, keď súd dospel k záveru, že žalovaný bol oprávnený zvýšiť úrokové rozpätie, čl. 5.5 zmluvy, ktorý mu umožňoval zvýšiť úrokové rozpätie, je dostatočne určitý a nepredstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku.

31. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

Podľa § 262 ods. 1 a 2 CSP (1) o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. (2) O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania súd aplikoval ustanovenia § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP, keď žalovaný bol plne úspešný, čo v konečnom dôsledku znamená nárok žalovaného voči žalobcovi na náhradu účelne vynaložených trov celého konania v plnom rozsahu. Súd v konaní nezistil žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré by žalovanému náhradu trov konania nepriznal. O výške náhrady trov konania žalovaného bude rozhodnuté v zmysle § 262 ods. 2 CSP po právoplatnosti tohto rozhodnutia samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na súde, proti ktorého rozsudku smeruje. V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).